

SZEGEDI EGYETEM

A SZEGEDI FELSŐOKTATÁSI
INTÉZMÉNYEK LAPJA

XXIII. évfolyam 2. szám   1985. február 23.   Ára: 2,30 Ft

Pártértekezlet a tudományegyetemen

Az MSZMP JATE Bizottsága küldöttértekezletére február 9-én került sor **Gécség Ferenc**, az értekezlet elnöke bevezetőjében üdvözölte a résztvevőket, köztük az elnökségben helyet foglaló **Márta Ferencet**, az MSZMP Központi Bizottsága tagját, **Sebe Jánost**, a megyei pártbizottság osztályvezetőjét, **Fehér Istvánt**, a városi pártbizottság tagját és **Lengyel Péternét**, a városi pártbizottság munka társát.

Ezt követően **Csákány Béla**, a tudományegyetem párttitkára ismertette az írásos beszámoló szóbeli kiegészítését. Értékelése középpontjában az a gondolat állt, hogy „a világ 1985-ben különösebben vidám képet nem mutat.” Az ország döntő reformok előtt áll, létező alternatíva a további visszaesés vagy ezt megelőzően egy határozott kísérlet. Az egyetem anyagi helyzetére természetesen hatott az ország finansziális állapota: 1979 és 1984 között az oktatók, dolgozók száma 14%-kal nőtt, s ugyanezen öt év alatt a reálbér 17%-kal csökkent. Egyértelmű igény, hogy korszerű bérszabályzat dolgoztassék ki. Emellett **Csákány Béla** javasolta egy kis létszámú gazdasági bizottság létrehozását majd a küldötteket munkájuk megkezdése előtt arra emlékeztette, hogy az értekezlet napjától városi szintű pártbizottságként működik az egyetem párt szervezete.

A városi pártbizottság értékelését **Fehér István** ismertette. A pártépités gondjait abban jelölte meg a minősítés, hogy a fiatal párttagok és párttagjelöltek nem kapnak megfelelő támo-gatást. Fontos feladat ezért a mozgalmi tevékenység erősítése minden szinten.

Az értekezlet első hozzászólója **Szalay István** volt, aki többek között az egyetem egyre nehezedő anyagi helyzetéről beszélt. Hangsúlyozta, hogy a szinten-tartáshoz legalább 10%-os bérrendezésre van szükség **Leindler László** azon meggyőződésének adott hangot, hogy az egyetem jó, de legalábbis megfelelő színvo-nalon végzi munkáját, a szocialista szakemberképzést. A gondok közül kiemelte, hogy az egyetemnek nincs szívóhatása a színvonalas munkát végző szakemberek iránt, „aki egyszer elmegy, nem nagyon kerül vissza.” Ennek egyik okát a hozzászóló az exponenciálisan növekedő társadalmi anyagiasságban látja. A kutatótevékenységet egy regionális műszertelep létrehozásával kellene támogatni, melyben Szeged és környéke kutatóhelyei koncentrálnák műszereiket — javasolta **Leindler László**.

Gécsi József indítványozta, hogy a pártértekezlet hívja föl a figyelmet egy kettős tendenciára: amellett, hogy egy kritikai szellem fűlerősödésének lehetünk tanúi, a centralizálás megköti a gazdálkodást. Javasolta, hogy a párt ne csak a KISZ, hanem a hallgatók pozitív kezdeményezéseit is karolja fel. **Bartók Mihály** arra a központi elképzelésre reflektált, miszerint a vegyészképzést megszüntetnék Szegeden, valamint a természettudományi karon folyó tanárképzést más intézmény látná el. Hangsúlyozta — s ez mintegy utóma ratióként szolgált —, hogy tudományegyetemen vegyész tanszék megszüntetésére sem Európában, sem Amerikában még nem volt példa.

A nyugdíjasok, a kis keresetűek gondjait őszint

szavakkal **Papp Károlyné** tolmácsolta. Hozzászólása középpontjában a dolgozók arányosabb megbecsülésének igénye állt. Az MSZMP KB üdvözlését **Márta Ferenc** tolmácsolta az értekezlet résztvevőinek. Az egyetem egykori rektora arra a kérdésre próbált választ adni, „lehet-e válaszolni a napon-ta fölmerülő kényes kérdésekre?” Beszédében — mely elérte egy politológiai dolgozat tágasságát és mélységét — hangsúlyozta, hogy nem kell az eltérő véleményeket egyformára vasalni, a valóság valóságú feltárására van szükség. Mivel az új értékrendet és életmódot még nem sikerült létrehozni, s mert az ideológia, amellet, hogy alkalmazkodik a mindennapokhoz, nem ér el kellő stabilitást, egyre inkább megnőtt a párttagok felelőssége — állapította meg a Központi Bizottság tagja.

Katona Tamás rövid hozzászólásában a hivatalos dokumentumok virágnyelve ellen emelt szót. **Kristó Gyula** a **Bartók Mihály** által is fölvetett problémákat elemezte. Több adattal, értékes szempontok bemutatásával bizonyította, hogy az ilyen jellegű egyetemi-főiskolai fejlesztés mindenképpen elkapkodott. Az oktatási törvénytervezettel, a felsőoktatás fejlesztésével kapcsolatban az egyetem rektora kiemelte, hogy a tervezést olyan időszakban célszerű megtenni, amikor nem csupán egy-két évre, hanem akár húsz évre előre láthatunk. Az egyetemi nevelőmunkáról megállapította, hogy nem sikerült előre lépni; erőteljesen meg kellene követelni az oktatómunkában való előrehaladást; s szembe kell nézni azzal a ténnyel, hogy a hall-

Göttingen magyar szemmel — Solymosi Mária cikkének 2. része (2. oldal)

„Az életet barátom szétszórja itt az élet...” — Belányi György írásának 1. része (5. oldal)

Három egyetem hallgatója volt. Beszélgetés dr. Varró Vincével (3. oldal)

Vendégségben egy pozsonyi klubban — Balogh László interjúja (7. oldal)

Takács József ajánlja Darvasi László, Háy János és Kurdi Fehér János verseit (4. oldal)

Gyöngyszemek, Adalékok... A huszadik kötetéről — könyvismertetések (8. oldal)

gatóság ma kevésbé látszólagos, s nehezebben meggyőzhető.

Nagy Károly ismertette azon kimutatását, miszerin! egy tanársegédi fizetés vásárlóértéke 25 év alatt hogyan módosult (csökkent). Az értekezlet hangvétele: színesítette, hogy a mértékegységet tejben, sörben, húsban és pirított májban állapította meg. **Hunya Péter** az írásos beszámoló táblázatainak számszerű adataihoz szót hozta. **Mikola Tibor** azt emelte ki, hogy a kényes kérdések a szocialista országok mindegyikének közös kérdései. A bölcsészkar dékánja rámutatott hogy a HKR nem egyenlő a BTK-t ért sorscsapással.

Várhelyi Zoltán a szakszervezet és a párt kapcsolatáról szót, és kifejezte reményét, hogy a már korábban beígért bérrendezés nem késik tovább. **Kozma József** a KISZ jól ismert gondjait vázolta. Véleménye szerint differenciálatlan az a megfogalmazás, hogy a KISZ általános válságban van, hiszen vannak olyan területek, ahol hatékonyan működik.

A pártértekezlet vitáját **Csákány Béla** zárta, aki összefoglalta és kommentálta az elfogadott megállapításokat és javaslatokat. A pártbizottság titkára befejezőleg megköszönte munkatársai színvonalas tevékenységét. Az értekezlet ezután — zárt ülésen — az új pártvezetőség és a városi pártértekezletre küldöttek megválasztásával folytatta munkáját.

A Végrehajtó Bizottság új titkára **Anderle Adám** lett. Tagjai: **Berkesi Ottó**, **Csákány Béla**, **Farkas István**, **Kevei Ferenc**, **Kiss Barnabás**, **Micheller Magdolna**, **Nagy László** és **Tóthné Fábrián Eszter**. A városi pártértekezletre megválasztott küldöttek: **Bedő Katalin**, **Csákány Béla**, **Kevei Ferenc**, **Nagy László**, **Sebe János**, **Serfőző Lajos**, **Veres József** és **Vörös László**.

D. I.

KOLLÉGIUMI NAPOK A SZOTE-N

Február 25. és március 1. között a Szegedi Orvostudományi Egyetemen Kollégiumi Napokat szerveznek. A rendezvénysorozat megnyitójára február 25-én hétfőn, 19 órákor, ezt követően P. Szabó Józsefnek, a Magyar Rádió tudósítójának külpolitikai előadására kerül sor az Apáthy Kollégium tanuló-jában. „A Kínai Nagyfalon innen és túl” címmel. 26-án kedden 17 órától rajzfilmvetítés, 19 órától Sándor György humorista műsora („Válogatás” címmel) tekintethető meg. Mindkét rendezvény színhelye a régi SZOTE-klub 27-én szerdán 17 órától, ugyanúgy, mint az előző napon, a régi SZOTE-klubban rajzfilmeket vetítenek. 18 órákor nyitják meg az Apáthy Kollégium „A” épületének társalgójában a

„Csontváry a Naput festője” című kiállítást. A megnyitó előadást Pap Gábor művészettörténész tartja. Eközben a tornateremben kosárlabda csapatversenyeket bonyolítanak le 20 óráig, amikor Komár László koncertje veszi kezdetét az új SZOTE-klubban. 28-án csütörtökön a szervezett program 19 órákor kezdődik, az Apáthy tanuló-jában, a Medicus Színpad bemutatójával. A színpad Molnár Ferenc komédiáját adja elő „Játék a kastélyban” címmel. 21 órától újabb sportversenyekre kerül sor. A Kollégiumi Napok zárónapjának, március 1-nek programja egyelőre még szervezés alatt áll. A szervezők minden kollégista, és nem-kollégista érdeklődőt szeretettel várnak.

Szavalóverseny

A József Attila Tudományegyetem Közreműködési Bizottsága József Attila születésének 80. évfordulója alkalmából szavalóverseny hirdet a szegedi felsőoktatási intézmények hallgatói számára.

nyen két művel lehet indulni, egy kötelező és egy szabadon választott József Attila verssel. A kötelező vers címe: *Alkalmi vers a szocializmus állásáról* Ignó-tusnak.

A szavalóverseny döntője 1985. március 27-én 14 órákor lesz a JATE Klubban. Bővebb felvilágosítást a közművelődési titkárságokon kaphattok.

Irodalmi kávéház

Február hónaptól kezdve folytatódna a Szegedi Irodalmi Kávéház Hétfő esti rendezvényei, a Royal szállóban. Felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy február 25-én este hat órákor Erosz és Amor címmel összeállítás

hallhatnak ókori klasszikusok műveiből, a szerelemről. Az ókori Görögország és az ókori Róma szerelem-felfol-gásáról szóló műsort Tar Ibolya, a JATE docense vezeti be, közreműködik a 8,15-ös csoport.

A JATE Intézkedési Terve az ifjúságpolitikai feladatok megvalósítására

Az ifjúsági parlament határozatának megfelelően az alábbiakban közöljük a JATE intézkedési tervéből előbb a hallgatókra vonatkozó, majd az oktatókra és a nem oktató dolgozókra vonatkozó feladatokat.

A hallgatókra vonatkozó feladatok

Az egyetem időben elkészített komplex távlati fejlesztési koncepcióját az oktatók és a hallgatók között széles körű vitára kell bocsátani. (Határidő: 1985. március. Felelős: a rektor.) Meg kell vizsgálni az új tantervek tapasztalatait, s — a hallgatók véleményének figyelembevételével — meg kell tenni a szükséges változtatásokat. (Határidő: 1985. október. Felelős: az oktatási rektorhelyettes)

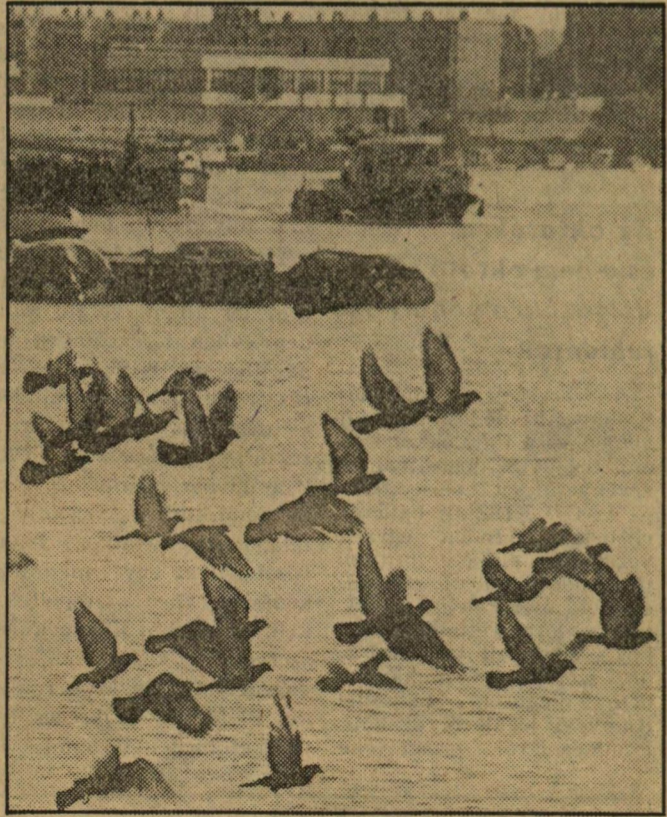
A Bölcsészettudományi és a Természettudományi Karok egyes szakjain intézkedéseket kell tenni az óraszámcsökkentésre. A heti tantervi összóraszám a nyolc félév átlagában nem haladja meg a 32 órát. (Határidő: 1985. június. Felelős: az oktatási rektorhelyettes.) A marxista tantárgyi reform elkészítésébe be kell vonni az egyetemi hallgató-ság széles körét. (Határidő: 1985. szeptember. Felelős: az oktatási rektorhelyettes.)

Biztosítani kell a más káron meghirdetett speciális kollégiumok felvételének lehetőségét, és — az igényeknek megfelelően — szorgalmazni kell az áthallgatást az egyetemünk különböző karain tanuló hallgatók számára. (Határidő: folyamatos. Felelős: az oktatási rektorhelyettes.) Gondoskodni kell a hallga-

tók időbeni megfelelő jegyzetellátásáról. Kezdeményezni kell, hogy a jegyzeteket és tankönyveket a félév eleji csúcsidőszakban több helyszínen árusítsa a Könyvtérjesztő Vállalat. (Határidő: 1985. május. Felelős: az oktatási rektorhelyettes.) A tanszéki oktató- és kutatómunkába — a demonstrátori rendszer nyújtotta lehetőségeket felhasználva s azon túlmenően is — intenzíven be kell vonni a hallgatókat. (Határidő: folyamatos. Felelős: az oktatási rektorhelyettes.) A kari demokratikus fórumok (kari tanács, tanszékcsoporti tanács, tanszéki értekezlet) összetételén belül növelni kell a választott képviselők arányát, továbbá biztosítani kell a megfelelő hallgatói képviselőket. (Határidő: az egyetemi Szervezeti és Működési Szabályzat

módosítása. Felelős: a rektor.) Az egyetemi demokratizmus fejlesztése érdekében felül kell vizsgálni az egyes testületeknek biztosított jogositványokat. Erdemi jogkörrel kell felruházni azokat a testületeket, ahol az összkari, összegytemi érdekek jelentkeznek. (Határidő: az egyetemi SZMSZ módosítása. Felelős: a rektor.) Az 1985/86. tanévben el kell készíteni a korszerű képzés igényeinek megfelelő új tanulmányi és vizsgaszabályzatot. (Határidő: 1986. május. Felelős: az oktatási rektorhelyettes.) A családok jövedelmét realisabban kell figyelembe venni a szociális támogatás odaítélésekor. (Határidő: folyamatos. Felelős: a nevelési rektorhelyettes.) Az egyetemi ösztöndíj szabályzatot oly

(Folytatás a 2. oldalon.)

Galambok a Tisza felett (Enyedi Zoltán fotója)

A JATE Intézkedési Terve az ifjúságpolitikai feladatok megvalósítására

(Folytatás az 1. oldalról.)

módon kell módosítani, hogy a pénzügyi szociális támogatás 30%-a illesse meg minimálisan a hallgatót. (Határidő: 1984. december. Felelős: a nevelési rektorhelyettes.)

A hallgatókat alanyi jogon megillető, összesen 750 Ft pótlék szeptember 25-ig kerüljön kifizetésre. (Határidő: értelem szerint. Felelős: a gazdasági főigazgató.) Minden erőfeszítést meg kell tenni az új diákszociális létesítmények — mindenképp előtt a 400 férőhelyes kollégium s a 4000 adagos konyha és étterem — mielőbbi felépítésére. (Határidő: folyamatos. Felelős: a rektor.) A kollégiumi diákkörnyezetek érdemük működéséhez a kollégiumok szervezeti és működési szabályzatának felülvizsgálata során meg kell teremteni a jogi feltételeket. (Határidő: a kollégiumi SZMSZ módosítása. Felelős: a nevelési rektorhelyettes.) A speciális céllal szervezett Eötvös Kollégium számára biztosítani kell az átlagosnál jobb, illetve ösztönzőbb feltételeket. (Határidő: az új kollégium használatbavétele. Felelős: a nevelési rektorhelyettes.)

Csökkenteni kell a vendég egyetem hallgatók által a kollégium használatáért fizetendő szállásdíjat. (Határidő: 1985. szeptember. Felelős: a nevelési rektorhelyettes.) A JATE KISZ Klub programját az egyetemi hallgatói igényeknek megfelelően, a klubnacs hatékony közreműködésével kell kialakítani. (Határidő: 1985. április. Felelős: a nevelési rektorhelyettes.) Az egyetemi hallgatók sportolási lehetőségét a tárgyi feltételek javításával biztosítani kell. (Határidő: folyamatos. Felelős: a nevelési rektorhelyettes.) Meg kell oldani a művészeti csoportok helyiséggondjait. (Határidő: 1987. október. Felelős: a nevelési rektorhelyettes.)

Gondoskodni kell a második „la carte” üzemelemez megújításáról, továbbá javítani kell a menzai ellátás minőségét. (Határidő: 1985. január. Felelős: a gazdasági főigazgató.) Lépéseket kell tenni az oktatási és hallgatói igényeket egyaránt kielégítő sokszorosító kapacitás megerősítésére. (Határidő: 1985. február. Felelős: a gazdasági főigazgató.) Szorgalmazni kell egy hallgatói bázisú szépirodalmi kiadvány rendszeres egyetemi megjelenését. (Határidő: 1985. február. Felelős: a nevelési rektorhelyettes.) Az Egyetemi Tanács minden évben írjon ki nyilvános pályázatot a hallgatók és oktatók számára az egyetemi tevékenység legaktuálisabb témaköréből. A zsűri által elfogadott pályamunkák publikálásáról (anyagi, technikai és adminisztratív feltételeinek megerősítésével) az egyetem vezetése gondoskodik. (Határidő: minden év október hónap. Felelős: a rektor.)

Az oktatókra és a nem oktató dolgozókra vonatkozó feladatok

A Szervezeti és Működési Szabályzat módosítását követően — a fiatalokkal kapcsolatos KISZ-jogosítványok érvényesülését elősegítendő — az OD KISZ új hatásköri listáját minden egységvezetőhöz el kell juttatni. (Határidő: az új SZMSZ életbelépése. Felelős: a rektor, rektorhelyettesek, dékánok.) Meg kell vizsgálni az ún. szerződéses munkakörben dolgozók helyzetét. Alapvető jogaikról és kötelezettségeikről — melyeket

a Szervezeti és Működési Szabályzatban rögzíteni kell — a szerződés megkötésekor tájékoztatást kell kapni (Határidő: az új SZMSZ életbelépése. Felelős: a rektor, szb-titkár, OD KISZ-titkára.) A fiatal diplomások éves munkatervével szemben támasztott követelményeket és korábbi feladataik végrehajtásának tapasztalatait tanszéki szinten, közvetlen vezetőikkel együtt megvitatni és értékelni. (Határidő: folyamatos. Felelős: az egységvezetők, személyzeti vezető.) Az egyetemünkön hosszabb időn át szerződéssel alkalmazott szakemberek munkájáról — szerződésük lejártakor, illetve 3 évenként — szakma értékelést kell készíteni, s azt személyi anyagukhoz kell csatolni. (Határidő: folyamatos. Felelős: a személyzeti vezető, egységvezetők.)

A fiatalok munkakörülményeinek javítása, szakma előrelépésük elősegítése érdekében: a/ az egyetem vezetése fokozottan törekedjen az eszközigényes tudományágakban dolgozó fiatalok tevékenységéhez szükséges eszközök és anyagok biztosítására; (Határidő: folyamatos. Felelős: a tudományos rektorhelyettes, gazdasági főigazgató, egységvezetők.) b/ rögzíteni kell az egyetem vevőkijelölési joga gyakorlásának elveit, s növelni kell a döntés-előkészítési nyilvánosságát; (Határidő: 1985. szeptember. Felelős: a rektor, szb-titkár, OD KISZ-titkára.) c/ az egyetem vezetése — a különböző városi testületekben dolgozó egyetemi vezetőkön keresztül is — szorgalmazza a városi OTP-KISZ garzonlakás-akció folytatását; (Határidő: folyamatos. Felelős: a rektor.) d/ meg kell vizsgálni az OTP-JATE garzonlakás-akció megvalósításának feltételeit; (Határidő: 1985. június. Felelős: a gazdasági főigazgató.) e/ az egyetem bér szabályzatának, illetve bérpolitikai alapelveinek kialakításakor törekedni kell az alapbérnövelő intézkedések megtételére; (Határidő: a módosított bér szabályzat életbeléptetése illetve minden év december 31. Felelős: a rektor, szb-titkár.) f/ az egységvezetőknek szakmai kapcsolataikat felhasználva törekedniük kell arra, hogy a fiatalok fizetésük kiegészítését alaptevékenységükhöz közel álló munkával szerezhesék meg. (Határidő: folyamatos. Felelős: az egységvezetők.)

Az oktatáson kívüli nevelőmunkában továbbra is fokozottan kell támaszkodni a fiatal oktatókra, akik életkori adottságaiknál fogva közelebb tudnak kerülni a hallgatók problémáihoz, ugyanakkor gondoskodni kell az e területen kiemelkedő munkát végzők megfelelő elismeréséről. (Határidő: folyamatos. Felelős: az egységvezetők.) Az Intézkedési terv végrehajtásáról az illetékes állami vezető minden évben tájékoztatást ad az illetékes KISZ-vezetőség részére. (Határidő: minden év december 31. Felelős: a rektor, egységvezetők.) Az ifjúsági parlamentek egyetemi hatáskörben megoldható feladataira vonatkozó határozatokat az egyetemi intézkedési tervben szerepeltetni kell, a felsőbb, illetve külső szervek közreműködését, engedélyét igénylő kérdéseket illetően a szükséges lépéseket meg kell tenni.

Az utazó fiatalok körében aligha szükséges részletesen bemutatni egy nyugat-európai kisvárost, hisz a jellemzők kísértetiesen hasonlóak: tisztaság; nyugalom; színes reklámok; árúböszög; a legutolsó divatot felvonultató, csillagászati árákkal díszített kirakatok; menő „rongyokban”, tornacipőben lézengő fiatalok; időnként elképesztően „hajmeresztő” külsejű punkok csoportosulása; a kisváros sétáló utcáján, központjában alkalmi zenészek (gitár, harmonika, fuvola, hegedű stb.) némi adomány reményében rögtönzött koncertje; a városka néhány koldusának békés iszogatósa; a politikai hullámverést követő tiltakozó felvonulók csoportjai; különféle célokra aláírást, pénzt gyűjtő emberek; gyermekeiket avagy kutyáikat sétáltató polgárok.

Ez az összkép bármely magyar turista első benyomása is lehetne, jelen esetben a szerző egyéves göttingeni tartózkodásáról szóló rövid beszámoló nyitó képe. Még sem kísérlem élményeimet egy cikk szűkös keretei közé szorítani, csupán néhány olyan mozzanatot emelnék ki, ami az NSZK egyik alsó-szászországi városkájában, Göttingenben megragadta a figyelmemet.

Játszóterek, nudisták, mentő helikopterek

Az utcaképnél maradványok, nem mehet el a járókelő (pl. magyar) érzékellenül a remek játszóterek láttán. A városközpontban a játszótér a tér egy része, így hinta, homokozó nincs benne, azonban olyan izléses, színes és fantáziadús játékokat találunk az apróságok, mint például a fából készült kisvonat, a talajból kiálló vasstag, spirális rugóra szerelt hinta-ülőke. Ezek a játékok a dán játékkultúrát dicsérik. A lakóhelyi játszótereken meg véletlenül sem állítják beton üljetlen fölé a hintát, mászókat, mindenütt szőtt kavics és gyepes részek változtatják egymást. Faházikó, autógumiból készített hinta-ülőke, fagerendák, fából készült daru, sziklaként szolgáló terméskőhalmaz a belsőben alagúttal teszik igazán közkedvelt helyé a játszótér.

Abban az országban, ahol a szabad testkultúra nem újkeletű mozgalom, nem csodálkozom a városát övező kavicsbányák, tavak nudista strandjainak népszerűségén, sokkal inkább meglepett, hogy az első meleg nyári napon — végül is a városban — a klinikák előtti tavacska környékét a diákok szintén nudista napozóvá változtatták.

A város büszkesége és a gyerekek zarándokhelye a klinikák előtt állomásozó mentő helikopter. Ha a helikopter súlyos beteget szállít a klinikára, akkor pontban(!) a landolás perceiben megjelenik a mentőautó, a beteget átemelik a mentőbe, s az már robot is vele a klinika épülete felé. Lényegző az a gyorsaság, szerveztség, ahogy a mentőszolgálat működik.

Ha már az orvosi ellátásról esett szó, hadd említsem meg az orvosi biztosítási rendszert. Az állampolgárok valamilyen biztosítási társaságnál biztosítva vannak közt, a kezelésről szóló számlát az orvos a betege biztosítótársaságának nyújtja be, amely ezt rendezi. Az orvos-beteg kapcsolat teljesen korrekt, kizárja a korrupciót. A magánrendelőintézeteket fenntartó orvosok egyéni érdeke, hogy minél több beteg bizalmát nyerjék meg, így az ellátás módja és a hangneme is kifogástalan.

Az orvosi kezelés költségei és a gyógyszerárak nagyon magasak, igaz, egy

Göttingen magyar szemmel

adott összegig mindent térít a biztosító. Epp a szigorú érdekelttség miatt a szó szoros értelmében ingyen még csak szóba sem állnak az emberrel. Például: gyógyszer kiváncsi receptre felírtni a körzeti orvossal, aki ezt készségesen meg is tette, s mint később a számlából kiderült ez az akció „Kurzinformation” megnevezéssel 3 márkába került. Végére is egy kalifikált ember munkaidőjének néhány percét leköltöttem!

Autók, autók, autók

Közutodtan az NSZK-ban a motorizáció nagyon magas színvonalú kocsija szinte minden családnak van, sok esetben nem is egy. Emellett a városi tömegközlekedést jelentő buszjáratok szintén kényelmesek és népszerűek. A plakátok arra szerkentelek, hogy a környezetet egyelőre még szennyező gépkocsik helyett inkább a buszokat vegye igénybe a közönség. A buszok tiszták, a közönség fegyelmeztetett. Hangoskodó utasokat nagyritkán lát az ember, azok is valószínűleg melegebb éghajlathoz származnak. Szinte minden ülés mellett tartórádion van egy letisztult jelző gomb, így az utazó ülőhelyzetből is jelezheti szándékát.

A buszok középső ajtajának egyik szárnya szelesebb, hogy a mély babakocsikat is nehézség nélkül ki-be lehessen emelni. A parkolási gondok igen súlyosak városzerte, annak ellenére, hogy az utcai parkolókon kívül parkolóházak, földalatti parkoló is szép számmal vannak. A közlekedésrendszert kíméletlen, a tilosban parkoló gépkocsik egyszerűen elszállítják. Az egyetemisták népszerű közlekedésmódja a kerékpár. A forgalmasabb utakat mentén, mindenütt van kerékpársáv. Az egyetem központi tömbje mellett díjtalan, külön egyetemi parkoló van, tele sok használt, ütött-kopott, öregnek számító (10 év körüli) autóval.

Igy ebben a parkolóban kisebb feltűnéssel sikerült 17 éves Skodákkal elvegyülnünk. A diákok körében nagyon népszerű a Käfer, a bogárhátú Volkswagen. A parkoló napközben mindig nagyon zsúfolt, a kijelölt parkhely nem elegendő, így a kocsikkal még a sorok közé is beállnak. Az íratlan szabályok szerint a „szabálytalankodók” nem húzódnak a kézféket, hogy arébb lehessen tolni a kocsit, különben a bennrekedt autók estig várhatnak. Magam is jó pár kocsit tologattam ide-oda, a továbbgurulás egy-egy téglával akadályozható meg.

Legfőbb munkaeszköz: a számítógép

Minden külföldi első útja a városházára vezet, hogy bejelentkezzen. A göttingeni új városháza egy imponáns toronyépület, itt található a külföldiekkel foglalkozó ügyfélszolgálat is. Meglehetősen sok ember intézi itt az ügyeit, mégsem érzetem nyomasztónak a hivatalnokokat, a hivatalnokokat, a regisztrálással 3 hivatalnok foglalkozik, asztaluk előtt helyet foglalják a ügyfél, amíg a dolgait intézik. A hivatalnokok legfőbb munkaeszköze a számítógép, oda betáplálják vagy épp kikérik a központi adatbankból a megfelelő adatokat. Csak a billentyűk zörrenését lehet hallani, pillanatokon belül megvan a kért információ. Nem akartam hin-

mel kellett válaszolnom. Az azonban örömmel töltött el, milyen elismerően szóltak — többek tapasztalatból is — országunkról. Az egyetem toronyépületének előcsarnokában számos fénymásoló-gép „szúrt szemet”. Itt mindig nagy volt a forgalom, 1 oldalt 10 pfennigért lehet másolni. Mennyi másra fordítható időt takarított meg így egy diák! Az oktatókat csak azért nem említem, mert az ő másolási gondoljait a tanszéken megoldott. Üzemzavar esetén rögtön előkerül a szerelő és kijavítja a hibát.

Tenisz, sí — szörpök és habok

A szabad idő nemcsak a diákoknak, de mindenkinek drága. A szakszervezetek a 35 órás munkahéttért küzdenek. S hogy mivel tölti a német polgár a szabad idejét? Ez nagyon függ az anyagi lehetőségeitől, az azonban tény, hogy a testmozgás számtalan módjának igen népes tábora van. Közkedvelt a tenisz a kerékpározás, a sízés, a kocogás, turisztika, távgyaloglás, futball, teremsportok. Öröm nézni, amint a család vagy a baráti társaság aprajánagyja együtt fut a közeli erdőben. Ennek ellenére igen sok a tútláplált felnőttek és gyerekek. Elég egyetlen napon megnézni a tv-reklámmat már is kiderül, mire kíváncsi a néző. A csodálatos izéket rejtő desszertek, habok, szörpök csokoládék, illatos fekete kávék sorát — mintegy a lelkiismeret hangjaként — a fogszuvasodást gátló fogkrémek ismertetése váltogatja. Láthat még az ember mosószert és kutyamacska-konzervreklámmat is. Mert ugyanis az állatszertet határtalan! Amíg Afrikában országok külsőknek az éhhalálal, addig az NSZK-ban a kutyák-macsák szín marhahúst kapnak. A szupermarketben teljesen megszokott látvány egy-egy bevásárlókoscba a több kiló kutyamacskaeledel. S hogy ezen állatok névjegyeket uton-ülfelelen lejegyzik, az érthetetlen módon nem zárja a tisztaságukról híres németeket. Más apró állatok is közkedveltek, a tengerimalacok, hörcsögök stb. Körzetenként külön kisállat-orsvó segít a bajbajutott állatukon, akik márkás autók, kalitkában, ládikában érkeznek. Tanúja voltam, amikor azért hoztak meg aranyhórcsógót az orvoshoz, hogy az szakszerűen levégje az állat körmét. Ugyancsak nehéz volt komolynak maradnom, amikor az egyik ismerősöm speciális adó-vevővel sétáltatta kedvenc ebét. Seta közben a gazda egy zsebrádió nagyságú szerkezetet tart a kezében. Ha a kutya messzire kalandozik, a gazda csak megnyom egy gombot, minek következtében az állat a fűtővén elektromos ütezt kap, s ha jól van idomítva, vissza is fordul.

Hosszan folytathatnám a történetek sorát, azt hiszem így van ezzel mindenki, aki egy idegen országban él hosszabb-rövidebb ideig. Sajátos szemzőgből ítéljük meg a látottakat, mint ahogy bennünket is a külföldiek. Egy év tapasztalata nyomtalanul nem felejtődik el, s ez mindenképpen hasznos, ha ezek után jobbító szándékkal tükröt tartunk önmagunk elé.

SOLYMOSI MÁRIA

Világhírű vendégek

A JATE Közművelődési Bizottsága vendégeként 1985. március 5-én 19 órai kezdettel az egyetemi Aulában a világhírű olasz Amadori-Monteverdi duo ad kamarahangversenyt.

A műsorban *Benedetto Marcello, Antonio Vivaldi, Graziella Bonucci, Papp Lajos, Kalmár László és Joaquin Nin* művei hangzanak el.